

Genelge 2006/6 - Kıymet Araştırması Hk

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Sayı:

B.02.1.GÜM.0.06.00.11.358-3774 Konu: Kıymet araştırması 28.02.2006 GENELGE (2006/6) İlgili:

a) 2000/13 sayılı Genelge b) 2002/6 sayılı Genelge Bilindiği üzere, ith

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

28.02.2006 GENELGE (2006/6)

İlgi: a) 2000/13 sayılı Genelge

b) 2002/6 sayılı Genelge

Bilindiği üzere, ithal eşyasının gümrük kıymeti, [Gümrük Kanunun 23-31 ve Gümrük Yönetmeliği'nin 35 ila 49 uncu maddelerine](#) göre belirlenmektedir. Eşya kıymetinin tespitine ilişkin yöntemler [Gümrük Yönetmeliği'nin 37 ila 42 nci maddelerinde](#) bu yöntemlerin hangi esaslar çerçevesinde uygulanacağı ise [Gümrük Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesinde](#) belirtilmiştir.

Buna göre, beyan edilen kıymetin gümrük kıymeti olarak kabul edilip edilmeyeceği, satışa ilişkin diğer hususlar da göz önünde bulundurulmak suretiyle öncelikle, birinci yöntem olan satış bedeli yöntemine göre belirlenecektir. Bu yöntemden izleyen yönteme geçilebilmesi için beyan edilen kıymetin bu yönetme göre kabul edilemez olması gerekir. Başka bir ifadeyle, beyan edilen kıymetin kontrolü neticesinde satış bedeli yönteminin uygulanmasının mümkün olmadığı dolayısıyla bu yöntemin terk edilmesi gerektiği dayanakları ile açıklanmalıdır. Böylece satış bedeli yönteminin terk edilmesi halinde, bunu izleyen aynı eşyanın satış bedeli yöntemine geçilmelidir.

Aynı veya benzer eşya kıymetlerinin beyan edilen kıymete göre yüksek olduğunun belirlenmesi halinde satış bedeli yöntemi terk edilebilir mi? Bu durumda ne yapılacaktır?

Satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymeti belirlenirken, beyan edilen kıymetin aynı veya benzer eşyaya ait mevcut kıymetlerin altında olması halinde bu durum beyan edilen kıymetin reddi için tek başına bir gerekçe oluşturmaz. Yani, beyan edilen kıymetten yüksek kıymetin olması satış bedeli yönteminin terk edilmesi için tek başına yeterli bulunmamaktadır.

O halde gümrük kıymeti nasıl belirlenecektir?

Bunun için, öncelikle satış bedeli yönteminin kullanılıp kullanılamayacağı kesin olarak belirlenmelidir. Bunu belirlemek için ise, hangi hallerde bu yöntemin terk edilmesi gerektiği bilinmelidir.

Hangi hallerde satış bedeli yöntemi terk edilmelidir?

Beyan edilen eşyanın kıymetinin aynı veya benzer eşyanın kıymetine göre düşük olmasının sebepleri araştırılırken öncelikle bu farklılığın, satış bedeli yöntemine ilişkin Gümrük Kanunu'nun 24/1 inci maddesinin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen hususlardan kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmalıdır. Satış ve fiyatla ilgili bu bentlerde sayılan hususlardan birinin bulunması ya da bulunmaması hallerinde ise, bu yönetimin terk edilip terk edilemeyeceği aşağıda açıklanmıştır.

1. Durum: Bu bentlerde belirtilen hususlardan birinin varlığı nedeniyle kıymet farklılığı söz konusu ise;

a) Satış fiyatının hangi ölçüde etkilendiği objektif olarak belirlenebiliyorsa, gerekli düzeltme yapılarak gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenebilir.

b) Satış fiyatının hangi ölçüde etkilendiği saptanamıyorsa, o halde gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenemez. Bu durumda izleyen yönteme, yani aynı eşyanın satış bedeli yöntemine, buna göre de belirlenemiyorsa sırasıyla izleyen diğer yöntemlere geçilmelidir.

2. Durum: Bu bentlerde belirtilen hususlardan biri mevcut değil ise;

Yapılan kontrol neticesinde bu bentlerde sayılan hususlardan biri mevcut değilse, gümrük kıymetinin nasıl belirleneceğine karar verilmeden önce tespit edilen kıymet farklılığının gerçekten doğru tespit edilip edilmediği çok iyi belirlenmelidir. Bu nedenle, aynı veya benzer olduğu düşünülen eşya ile beyan edilen eşya aşağıda belirtildiği gibi karşılaştırılmalıdır. Aynı veya benzer olduğu düşünülen eşya, beyan edilen eşyanın aynı veya benzeri midir?

Herhangi bir eşyanın, bir başka eşyayla aynı veya benzer olduğundan söz edebilmek için öncelikle, kıymetinin evvelce gümrük kıymeti olarak kabul edilmiş olması şartıyla;

a) Gümrük Yönetmeliği'nin 35/(a) ve (b) bentlerinde tanımlandığı gibi, birbirlerinin aynı veya benzeri olmalı,

b) Ticari düzey ve/veya satın aldıkları miktarlar aynı veya birbirlerine yakın olmalı,

c) Menşeleri aynı olmalı.

d) Satış tarihleri aynı veya yakın bir tarihi kapsamalıdır. Beyan edilen eşya ile aynı veya benzer olduğu düşünülen eşya arasında, sayılan bu dört unsurdan sadece birinin dahi uyuşmaması halinde, aynı veya benzer eşyanın kıymeti, beyan edilen eşya için gümrük kıymeti olarak esas alınamaz.

Sayılan dört unsurun aynı olması halinde ise aynı veya benzer eşya kıymetleri ile beyan edilen eşyanın kıymeti arasındaki farklılığın, satışa ilişkin koşullardan kaynaklanıp kaynaklanmadığı araştırılmalıdır;

a) Satış ile ilgili satış sözleşmesinde yer alan ve fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler mi bulunmaktadır?

b) Tek bir satış muamelesine konu olup, bölümler halinde mi ithal edilmektedir?

c) Tek fiyat üzerinden yapılan paket satıl konusu mudur?

d) Eşyanın ithali, bağlı satış konusu mudur?

e) Satıcı tarafından miktar ya da peşin ödeme iskontosu yapılmış mıdır? Yukarıda belirtilenlerin dışında, satış ve fiyatla ilgili başka koşullarla da karşılaşılması muhtemeldir. Bu tür koşulların, eşya kıymetlerini artırıcı ya da azaltıcı yönde etkileyebileceği tabiidir. Bu nedenle, beyan edilen eşya ile aynı veya benzer olduğu belirlenen eşyanın satış koşulları,

- aynı olmalı veya;

- satış fiyatını etkilememiş olduğu belirlenmeli veya;

- farklı koşula rağmen satış fiyatında objektif bir düzeltme yapılabilmelidir. Diğer taraftan, beyan edilen eşya kıymetinin aynı eşya benzer eşya kıymetlerine göre düşük olmasının başka sebepleri de olabilir. Örneğin, beyan edilen veya kıymetinde damping yapılmış olabilir.

Buraya kadar belirtilen tüm hususlar göz önünde bulundurularak, bu eşyaların birbirinin aynı veya benzer olup olmadığı belirlenir. Ancak buradan, aynı veya benzer eşya kıymetlerinin yüksek veya beyan edilen eşyanın aynı veya benzer olduğunu belirlenmesi halinde, satış bedeli yöntemi terk edilerek, izleyen aynı eşyanın satış bedeli yöntemine geçileceği sonucuna varılmamalıdır.

Bu durumda gümrük kıymeti nasıl belirlenecektir?

Aynı veya benzer eşyanın, beyan edilen eşyaya uygun olduğu kesin olarak belirlenirse ve ithal eşyasının beyan edilen kıymetinin gerçeklik ve doğruluğu hususunda tereddüt hasıl olur ise, yapılacak işlemler aşağıda belirtilmiştir:

İthal eşyasının beyan edilen kıymetin gerçeklik ve doğruluğu hususunda tereddüt hasıl olması durumunda yapılacak işlemler;

1.Yükümlüden ilave bilgi ve belge istenilmesi:

Gümrük İdaresince, Ek-1’de bir örneği yer alan ve asgari hangi bilgileri içereceği belirtilen yazı beyan sahibine tebliğ edilir. Bu talep yazısında, istenilen ilave ispatlayıcı belgeler ve veya kıymet konusunda açıklanması istenilen hususlar açıkça belirtilir,

2.Yükümlüye verilecek süre:

Yapılacak tebligatta 45 gün cevap süresi verilir. Sürenin bitiminden önce beyan sahibince yazılı ve gerekçeli talepte bulunulması durumunda 45 günü aşmamak kaydıyla ek süre verilir.

3. Kıymet incelenmesi sonuçlanmadan eşyanın çekilmek istenmesi:

Eşya gümrüğün denetlenmesi altındayken yükümlü tarafından çekilmek isteniyorsa, [Gümrük Yönetmeliği’nin 746 ncı maddesinde](#) belirtilen koşullarla talep kabul edilir.

4. İlave bilgi-belge talebinin karşılanması ve ibraz edilen bilgi-belgelerin uygun bulunması:

İbraz edilen bilgi ve belgeler, kabul edilebilir nitelikte ve beyan edilen kıymetin fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olduğunu kesin olarak ortaya koyuyorsa, gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilir.

5. İlave bilgi-belge talebinin karşılanmaması:

Süresi içinde ilave bilgi-belge talebinin karşılanmaması durumunda, beyan edilen gümrük kıymetinin gerçeklik ve doğruluğunun ispatlanamaması, Gümrük Kanununun 65/1 inci maddesi çerçevesinde talep edilen bilgilerin sunulmaması ve Kıymet Bildirim Formunun “Taahhütname” bölümünde belirtilen taahhüde uyulmadığı gerekçeleriyle beyan reddedilerek [Gümrük Yönetmeliği’nin 36 ncı maddesinde](#) belirtilen esaslar çerçevesinde uygun yönteme göre kıymet tespiti yapılır.

Buna göre eşyanın gümrük kıymeti, mezkur [Yönetmeliğin 38](#) ila [42 nci maddelerde](#) yer alan yöntemlerin sırasıyla uygulanması yoluyla belirlenir. Söz konusu yöntemler sırasıyla; aynı eşyanın satış bedeli yöntemi, benzer eşyanın satış bedeli yöntemi, indirgeme yöntemi, hesaplaşmış kıymet yöntemi ve son yöntemdir. Bir yönteme göre belirlenemeyen kıymet için sıra dahilinde olmak üzere izleyen yönteme geçilir. Eşyanın gümrük kıymeti bir üst maddede yer alan yöntem hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt madde hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla, bu yöntemlerden indirgeme yöntemi ile hesaplanmış kıymet yönteminin uygulama sırası değiştirilebilir.

Ancak, İdarece bu çerçevede kıymet tespitinin yapılmasından önce söz konusu belgelerin sunulması halinde, bu belgeler süresi içinde sunulan bilgi-belgeler gibi değerlendirmeye alınır.

6. İbrar edilen bilgi ve belgeler uygun ve yeterli bulunmaması:

Verilen bilgi ve belgeler kabul edilebilir nitelikte değil ve/veya fiilen ödenen veya ödenecek fiyatın belirlenmesine imkan sağlamıyor ya da beyan edilen kıymetin doğruluğunu ispat için yeterli değil ise; kabul edilmeme veya yeterli bulunmama gerekçeleri açıkça ifade edilerek beyan reddedilir ve [Gümrük Yönetmeliği’nin 36 ncı maddesinde](#) belirtilen esaslar çerçevesinde uygun yönteme göre kıymet tespiti yapılır. Bu tespit 5 inci maddenin 2 nci paragrafında belirtilen esaslar çerçevesinde yerine getirilir.

7. Başmüdürlük bünyesinde veya Başmüdürlük arası aynı-benzer eşya kıymeti sorgulaması:

Gerek satış bedeli yöntemine göre eşya kıymetinin tespit edilmemesi nedeniyle aynı veya benzer eşya kıymetlerine ulaşmak için, gerekse beyan edilen kıymetin doğruluğunun anlaşılması amacıyla, Gümrük İdarelerince diğer Gümrük İdareleri ve Başmüdürlüklerden kıymet araştırması yapılabilir.

Aynı veya benzer eşya kıymetlerine ilişkin araştırmalarda öncelikle Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS)’nde yer alan Kıymet Veri Tabanı kullanılır. Araştırmada tespit edilen beyannameler içerisinde gerekli görölenlere ilişkin fatura bilgileri ve örneklerinin Bařmüdürlükler kanalıyla ilgili idareden talep edilmesi ve konunun elde edilen bilgiler çerçevesinde ilgili İdarece değerdendirilerek sonuçlandırılması gerekmektedir.

Bununla birlikte, inceleme sırasında veri Tabanında sorgulamanın GTİP bazında yapılabildiğı, eşya bazında kıymet sorgulama imkanının bulunmadığı, homojen bir eşya için kıymet bazında sorgulama yapılması mümkün iken, bir GTIP’in birden fazla eşyayı içermesi durumunda, eşyaların kalite, marka ve sair farklılıkları da eşyanın kıymetini değıştireceğinden, aynı GTİP için farklı kıymetler elde edilmesinin mümkün olduğı hususu da göz önünde bulundurulmalıdır.

8. Beyanname ekinde yer alan ve talep üzerine ibraz edilen belgelerin gerçeklik veya doğruluğundan şüphe edilmesi nedeniyle yurt dışı araştırması:

Beyanda bulunan tarafından ibraz edilen belgelerin gerçeklik ve doğruluğundan şüphelenilmesi durumunda, idarece “Yurt Dışına Gönderilecek Bilgi Talep Formu” düzenlenerek Başmüdürlüğe gönderilir. Mezkur formun “II-Bilgi talebenin nedeni” bölümünde, şüphe nedenleri ile idarece kıymet tespit yöntemlerinin uygulanma sonuçları ayrıntılı olarak açıkça belirtilir.

Bařmüdürlükçe yapılan inceleme sonucunda, araştırma yapılmasına gerek bulunur ise mütalaasıyla birlikte Müsteşarlığa (AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) gönderilir. Aksi halde, yapılacak işlem gümrük idaresine bildirilir.

Beyana göre hesaplanan vergileri toplamı 1.000 YTL’yi aşmayan eşya için yurt dışından bilgi talebinde bulunulmaz. Ancak, araştırma konusu eşyanın birden fazla beyanname ile ithal edildiğı durumlarda, hesaplamada bunlar toplu olarak dikkate alınır.

9. Yurt Dışı Araştırması sonucuna göre yapılacak işlem:

Yurt Dışı Araştırması sonucunda;

- Yükümlü tarafından beyan edilen kıymetin gerçek ve doğru olduğı tespit edilirse, bu çerçevede gerekli işlemler yapılır.

- Alınan yanıtta ilgili ülke tarafından talebin karşılanamayacağı ya da bilgi bulunamadığı bildirilmiş ise, gümrük idaresinde mevcut verilere göre değerdendirme yapılır.

- Beyan edilen kıymetin gerçek veya doğru olmadığı tespit edilir ise, ilgilendirdiği yönüyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele kanunu ve Türk Ceza kanunu hükümleri çerçevesinde gerekli adli ve idari işlemler yapılarak sonucundan ilgili belge fotokopileri ile birlikte Müsteşarlığımıza (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bilgi verilir.

Beyana göre yapılan tahakkukları ile İdarece tahakkuk ettirilen vergiler arasındaki farkın, yükümlüsünce Gümrük Yönetmeliği'nin 746 ncı maddesinde belirtildiği şekilde teminata bağlanarak eşyanın çekilmesi veya referans/veri kıymetler göz önünde bulundurularak teminat alınması durumlarında, talepte bulunulduğu tarihten itibaren bir yıl içerisinde Yurt Dışı Araştırmasının sonuçlanmaması halinde, gümrük idaresinde mevcut verilere göre değerlendirme yapılır ve işlem sonuçlandırılır. Bu süreden sonra cevaplar çerçevesinde vergi farkı ortaya çıkan hallerde, gerekli işlemler yerine getirilir.

Gerek yurt dışı araştırması sonucunda talebin karşılanamayacağına veya bilgi bulunmadığının bildirilmesi, gerekse bir yıllık sürenin geçmesi nedeniyle mevcut verilere göre değerlendirme yapılacak olması durumlarında; öncelikle beyanın kabul edilip edilmeyeceği hususunda bir değerlendirme yapılır. Bu değerlendirmede; yükümlüden temin edilmiş olan bilgi ve belgeler (beyanname ve ekleri ile varsa ilave bilgi-belgeler), Müsteşarlıktan bildirilen veriler, varsa benzer konulara ilişkin denetim raporları, ithal tarihinden sonraki süreç de dahil olmak üzere aynı ve benzer eşya ithalatlarında tespit edilen kıymetle, GÜVAS'tan temin edilen bilgiler gibi konuya ilişkin tüm bilgiler dikkate alınır.

Yapılan değerlendirme sonucunda beyanın kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılırsa, işlemler buna göre sonuçlandırılır.

Aksi durumda ise gümrük kıymeti, 5 inci maddenin 2 nci paragrafında belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

10. Uygulama

Bu genelgenin uygulanmasına ilişkin olarak EK-2'de örnek olaylara yer verilmiş olup, karşılaşılabilecek durumların değerlendirilmesinde yönlendirici mahiyette dikkate alınması gerekmektedir.

11. Yürürlükten kaldırılan Genelgeler

İlgide kayıtlı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Müsteşar a. Mehmet ŞAHİN Müsteşar V.

T.C.

BAŞBAKANLIK

Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

.....

.....

.....

EK-2